
RESTRUKTURYZACJA MAŁYCH GOSPODARSTW BEZ ASF I NA OBSZARACH ASF

– wydanie drugie uzupełnione –

Maria Suszko

**Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich**

na lata 2014-2020

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax 89 535 76 84, 526 44 39
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

WMODR Oddział w Olecku

Aleja Zwycięstwa 10, 19-400 Olecko
tel. 87 520 30 31, 520 30 32, fax 87 520 22 17
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Dyrektor WMODR

mgr inż. Damian Godziński

I Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Małgorzata Micińska-Wąsik

II Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Sonia Solarz-Taciak

Dyrektor Oddziału WMODR w Olecku

mgr Robert Nowacki

Druk: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax. 89 526 44 39, 89 535 76 84
e-mail: redakcja@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Nakład: 200 egz.

Wydanie: II

KOMU MOŻE BYĆ PRYZNANA POMOC?

Pomoc może być przyznana rolnikowi albo małżonkowi rolnika, jeżeli:

1. Jest posiadaczem samoistnym lub zależnym:
 - a) gospodarstwa rolnego obejmującego co najmniej 1 ha UR i, lub
 - b) nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działań specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.
2. Jest pełnoletni w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy.
3. „Gospodarstwo jest położone położonych na terytorium RP.
4. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest mniejsza niż **13 tys. euro**.
5. Gospodarstwo jest prowadzone w celach zarobkowych, osobiście i na własny rachunek, ale nie w celach naukowo-badawczych (z wyłączeniem chowu i hodowli ryb), jeżeli:
 - a) dochody z rolnictwa – stanowią co najmniej 25% jego wszystkich dochodów lub
 - b) przychody z rolnictwa – stanowią co najmniej 25% jego wszystkich przychodów.

■ **Dochody z rolnictwa:** dochody z pracy w gospodarstwie obliczone na podstawie liczby hektarów przeliczeniowych wchodzących w skład tego gospodarstwa stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892, z 2018 r. poz. 1588, 1669 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 534), oraz wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłoszonej przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy, lub dochody uzyskane z tytułu prowadzenia działań specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy;

■ **Przychody z rolnictwa:** kwota stanowiąca równowartość wyrażona w złotych wielkości ekonomicznej gospodarstwa.

6. Nie przyznano mu albo przyznano, lecz nie wypłacono mu pomocy finansowej z powodu rezygnacji z tej pomocy, niedopełnienia przez beneficjenta warunków, z zastrzeżeniem których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy albo zawarta umowa o przyznaniu pomocy, lub niezłożenia wniosku o płatność:
 - a) w ramach działań „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętych PROW na lata 2007-2013,
 - b) na objęte programem operacje typu: „Modernizacja gospodarstw rolnych” lub „Premie dla młodych rolników” lub „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach PROW na lata 2014-2020.
7. Nie przyznano i nie wypłacono mu rekompensaty, za nieprzerwane nieutrzymywanie świń w gospodarstwie – w przypadku operacji na obszarach ASF.
8. Przedłożył biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa, oraz zobowiązał się do zrealizowania tego biznesplanu.

WYSOKOŚĆ POMOCY

- Pomoc przyznaje się w wysokości 60 tys. zł**, jednak nie więcej niż równowartość 15 tys. euro i wypłaca się ją w dwóch ratach:
 - pierwsza rata – w wysokości 80% całkowitej wartości pomocy, ale nie więcej niż 48 tys. zł;
 - druga rata – w wysokości 20% całkowitej wartości pomocy, ale nie więcej niż 12 tys. zł.
- Pomoc przyznaje się na dane gospodarstwo tylko raz.**
- W przypadku małżonków** premię przyznaje się wyłącznie jednemu z nich, co do którego współmałżonek wyraził pisemną zgodę, niezależnie od tego czy posiadają wspólne, czy odrębne gospodarstwa rolne.

WARUNKI PRYZNANIA POMOCY

- Pomoc przyznawana jest na restrukturyzację gospodarstwa** w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.
 - Pomoc przyznaje się na operację w zakresie restrukturyzacji małych gospodarstw **polegającą na zaprzestaniu chowu i hodowli świń** w gospodarstwie, w którym jest prowadzony chów lub hodowla świń, jeżeli chów lub hodowla świń jest prowadzona na terytorium RP **na obszarze ASF**.
Uznaje się, że chów lub hodowla świń jest prowadzona na obszarze ASF, jeżeli siedziba stada świń znajduje się na tym obszarze zgodnie z rejestrem zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. z 2017 r. poz. 546).
- Pomoc ma polegać na:**
 - przeprowadzeniu inwestycji w środki trwałe oraz
 - udziale w szkoleniach lub
 - korzystaniu z usług doradczych, lub
 - udziale w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych, w szczególności w celu dostarczenia na rynek większych ilości produktów i przygotowywania ich do sprzedaży, lub
 - realizacji innych działań niezbędnych do przeprowadzenia restrukturyzacji gospodarstwa.
- Pomoc musi spowodować wzrost wielkości ekonomicznej** gospodarstwa do co najmniej **10 tys. euro**, ale co najmniej o 20% w stosunku do wielkości wyjściowej.
- Realizacja operacji musi przyczynić się do restrukturyzacji gospodarstwa**, o której mowa w pkt 1., jeżeli ma na celu poprawę konkurencyjności zwiększenie rentowności gospodarstwa oraz doprowadzić do wzrostu wielkości ekonomicznej.
- Premia w całości musi zostać przeznaczona** na prowadzoną w gospodarstwie działalność rolniczą lub przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie w kwocie stanowiącej co najmniej 100% kwoty pomocy, przy czym inwestycje w środki trwałe muszą stanowić wartość równą co najmniej 80% kwoty pomocy.

Investycje w środki trwałe:

- nie mogą być rozpoczęte przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- mogą dotyczyć zakupu wyłącznie nowych maszyn, urządzeń oraz wyposażenia;
- w przypadku inwestycji budowlanej, może być uwzględniona inwestycja, która będzie położona na gruntach stanowiących własność wnioskodawcy lub beneficjenta, przedmiot użytkowania wieczystego lub przedmiot dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego.

Pomoc nie może zostać przeznaczona na działalność w zakresie:

- prowadzenia plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne,
- prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, w tym hodowla zwierząt laboratoryjnych, hodowla ryb akwariowych, hodowla psów rasowych oraz hodowla kotów rasowych.

WIELKOŚĆ EKONOMICZNA GOSPODARSTWA

- **Wielkość ekonomiczna gospodarstwa**, jest ustalana na podstawie całko-witej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa wyrażonej w euro.
- **Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa**, jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji, obliczonych zgodnie z metodologią Unii Europejskiej .
- **Przy ustalaniu wyjściowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa posiadanego przez rolnika**, bierze się pod uwagę:
 - 1) **w przypadku produkcji zwierzęcej** – stan średni zwierząt w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy;
 - 2) **w przypadku produkcji roślinnej** – uprawy w plonie głównym w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, przy czym za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy;
 - 3) **użytki rolne** wchodzące w skład tego gospodarstwa w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy:
 - a) *stanowiące przedmiot własności tego rolnika,*
 - b) *oddane w użytkowanie wieczyste temu rolnikowi,*
 - c) *które są dzierżawione przez tego rolnika z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego na podstawie umowy dzierżawy zawartej na czas nie-oznaczony albo na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy,*
 - d) *które są dzierżawione przez tego rolnika od podmiotów innych niż wymienione w lit. c, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta:*
 - *w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz*
 - *na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy,*
 - e) *do których temu rolnikowi przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, pomoc finansową w ramach działań obszarowych w ramach PROW 2007-2013 lub programu **co najmniej w roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy**, a jeżeli w danym roku nie przyznano jeszcze płatności lub pomocy, płatność lub pomoc została przyznana co najmniej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.*

Przy ustalaniu docelowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa

uwzględnia się:

- powierzchnię użytków rolnych stanowiących przedmiot własności rolnika, oddanych w użytkowanie wieczyste lub dzierżawionych przez rolnika z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego, która stanowi co najmniej 70% powierzchni gospodarstwa posiadanego przez rolnika;

bierze się pod uwagę:

- w przypadku, gdy dzień upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy przypada do dnia 15 maja danego roku – stan średni zwierząt oraz uprawy w plonie głównym w roku poprzedzającym rok, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
- w przypadku, gdy dzień upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy przypada po dniu 15 maja danego roku – stan średni zwierząt oraz uprawy w plonie głównym w roku, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

KRYTERIA WYBORU WNIOSKÓW WG PUNKTÓW

1. Rodzaj planowanej produkcji:

- a) zobowiązanie do uczestnictwa w unijnym systemie jakości – **1 pkt.**, a w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego, jeżeli powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa objętym systemem stanowi co najmniej 50% pow. UR tego gospodarstwa – **2 pkt.**,
- b) produkcja roślin wysokobiałkowych na powierzchni co najmniej 1 ha – **1 pkt.**

2. Kompleksowość biznesplanu:

- a) inwestycja budowlana związana z działalnością rolniczą – **2 pkt.**,
- b) udział w szkoleniach lub z korzystania z usług doradczych – 0,25 pkt., jednak nie więcej niż **1 pkt.**,
- c) prowadzenie działań w zakresie przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie – **1 pkt.**,
- d) prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie – **2 pkt.**,
- e) członkostwo w grupach producentów rolnych lub organizacjach producentów – **1 pkt.**

3. Wpływ na realizację celów przekrojowych:

- a) w zakresie ochrony środowiska i klimatu:
 - udział zbóż w strukturze zasiewów na gruntach ornych mniejszy lub równy 66% – **1 pkt.**,
 - zobowiązanie do przygotowywania i stosowania planu nawozowego – **2 pkt.**,
 - inwestycje w zakresie ochrony środowiska i zapobieganiu zmianom klimatu – nie więcej niż **5 pkt.**,
- b) w zakresie innowacyjności za postęp biologiczny, organizację produkcji, nowoczesne technologie produkcji lub innowacyjny produkt – po **1 pkt.** za każdy z tych obszarów, jednak nie więcej niż **2 pkt.**

4. Docelowa wielkość ekonomiczna gospodarstwa:

- a) więcej niż 20 tys. euro – **5 pkt.**,
- b) więcej niż 16 tys. euro i nie więcej niż 20 tys. euro – **4 pkt.**,
- c) więcej niż 12 tys. euro i nie więcej niż 16 tys. euro – **2 pkt.**

5. **Jeżeli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy** podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie ma więcej niż 40 lat – **1 punkt**.
6. **Jeżeli w gospodarstwie nastąpi zmiana kierunku produkcji** – **2 pkt**.
7. **Jeżeli w dniu złożenia wniosku rolnik jest ubezpieczony w KRUS** od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku i w tym czasie nie prowadził działalności potwierdzonej wpisem do CEIDG – **2 pkt**.
8. **Jeżeli w gospodarstwie na obszarze ASF**, średnia roczna liczba świń w stadzie wynosi:
 - a) powyżej 35 sztuk – przyznaje się 5 pkt.
 - b) powyżej 25 sztuk i nie więcej niż 35 sztuk – 4 pkt.
 - c) powyżej 15 sztuk i nie więcej niż 25 sztuk – 3 pkt.,
 - d) powyżej 5 sztuk i nie więcej niż 15 sztuk – 2 pkt.
 - e) co najmniej 1 sztuka i nie więcej niż 5 sztuk – 1 pkt.

Średnią roczną liczbę świń, ustala się jako iloraz sumy liczby świń utrzymywanych w gospodarstwie w ostatnim dniu każdego z 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, i liczby 12. Średnią roczną liczbę świń ustala się na podstawie danych zawartych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Pomoc przysługuje w kolejności ustalonej dla województwa przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji. O kolejności decyduje suma uzyskanych punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, przyznanych na podstawie w/w kryteriów wyboru operacji.

Pomoc jest przyznawana, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uzyska co najmniej:

- **8 punktów** – w przypadku operacji na obszarze bez ASF,
- **7 punktów** – w przypadku operacji na obszarze ASF.

DECYZJA O PRYZNANIU POMOCY wydawana jest z zastrzeżeniem dopełnienia warunków przez beneficjenta, w terminie **6 miesięcy od dnia jej doręczenia**, tj.: rozpoczęcia realizacji biznesplanu; rozpoczęcia prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie oraz złożenia wniosku o płatność pierwszej raty pomocy.

ZOBOWIĄZANIA BENEFICJENTA

1. Prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie, którego rozwoju dotyczy biznesplan, **co najmniej do dnia upływu 5 lat** od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
2. Realizacja biznesplanu w terminie przewidzianym w biznesplanie, lecz nie później **niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy**, w szczególności:
 - *prowadzenie gospodarstwa zgodnie z zaplanowaną strukturą produkcji,*

- zrealizowanie wszystkich zaplanowanych działań,
 - osiągnięcie wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu co najmniej 10 tys. euro oraz utrzymanie tego poziomu co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
 - osiągnięcie wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa o co najmniej 20% w stosunku do wielkości wyjściowej i utrzymanie tego wzrostu **co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.**
3. Prowadzenie ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie lub księgi przychodów i rozchodów, lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów na podstawie odrębnych przepisów co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
 4. Prowadzenie działań, z tytułu których przyznano punkty, co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
 5. Umożliwienie przeprowadzenia przez uprawnione podmioty kontroli na miejscu lub kontroli dokumentów;
 6. Udostępnienie uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji programu;
 7. Przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.
 8. Niepodejmowanie chowu i hodowli świń, w przypadku operacji na obszarze ASF, co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU

- Biznesplan** na informatycznym nośniku danych (CD lub DVD), zapisany w pliku udostępnionym do pobrania na stronie internetowej Agencji, oraz wydruk z podsumowaniem tego biznesplanu.
- Kopie dokumentów** potwierdzających posiadanie samoistne lub zależne gospodarstwa, w którym będzie realizowana operacja.
- Oświadczenie małżonka** podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez ten podmiot – w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim.
- Oświadczenie współposiadacza gospodarstwa** o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie stanowiącym przedmiot współposiadania.
- Zaświadczenie potwierdzające wpis w ewidencji** podatników podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działań specjalnych produkcji rolnej, wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy prowadzi produkcję w zakresie działań specjalnych produkcji rolnej.
- Kosztyros inwestorski** – w przypadku gdy biznesplan przewiduje realizację inwestycji budowlanej;
- Oświadczenie współwłaściciela nieruchomości**, na której będzie realizowana inwestycja budowlana, o wyrażeniu zgody na realizację inwestycji przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.
- Zaświadczenie o liczbie hektarów** przeliczeniowych wchodzących w skład gospodarstwa podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym – w przypadku gdy podstawę opodatkowania tym podatkiem stanowi liczba hektarów przeliczeniowych.

- **Zaświadczenie o dochodach** wydane przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego:
 - z rolnictwa z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy prowadzi produkcję w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej,
 - innych niż dochody z rolnictwa albo zaświadczenie o braku tych dochodów – uzyskanych w roku poprzedzającym rok składania wniosku o przyznanie pomocy lub
- **Zaświadczenie o przychodach innych niż przychody z rolnictwa** uzyskanych w roku poprzedzającym rok składania wniosku o przyznanie pomocy albo zaświadczenie o braku tych przychodów – wydane przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego.
- **Kopia wniosku o wpis do ewidencji producentów**, jeżeli podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy nie został nadany numer identyfikacyjny *(w przypadku składania wniosku o wpis tego podmiotu do tej ewidencji łącznie z wnioskiem o przyznanie pomocy – oryginał wniosku)*.

Kopie dokumentów dołącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument, lub poświadczonych przez notariusza.

**Opracowano na podstawie:
ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
z dnia 23 października 2015 r.**

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” w ramach PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1813) wraz z nowelizacjami rozporządzeń:

- z dnia 29 stycznia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 165)
- z dnia 16 kwietnia 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 747)
- z dnia 10 maja 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 868)
- z dnia 23 października 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1981)
- z dnia 19 maja 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1016)
- z dnia 11 stycznia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 109)
- z dnia 30 czerwca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1009)

Harmonogram planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020 do końca 2021 r.

Lp.	Nazwa działania / poddziałania / typu operacji	Termin naboru wniosków*
ROZWÓJ GOSPODARSTW		
1.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” typ operacji „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej”	2020 r. – nabór ciągły 2021 r. – nabór ciągły
2.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” typ operacji „Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych”	30.12.2019 - 28.01.2020 r. listopad/grudzień 2020 r.** listopad 2021 r.
3.	Poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” typ operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw” – ASF	28.02 - 28.03.2020 r.
4.	Poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” typ operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw” – bez ASF	marzec 2020 r. luty 2021 r.
5.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” typ operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” – obszar nawadnianie w gospodarstwie	21.02 - 20.04.2020 r., lipiec, październik, styczeń 2020 r.
6.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” typ operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” – obszar d	marzec 2020 r.
7.	Poddziałanie „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” typ operacji „Premie dla młodych rolników”	maj 2020 r. luty 2021 r.
8.	Działanie „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”	maj 2020 r.*** październik 2020 r.*** maj 2021 r.*** październik 2021 r.***
9.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” typ operacji „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej”	19.03 - 17.04.2020 r.**
10.	Poddziałanie „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi” typ operacji „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”	wrzesień 2020 r. – ostatni nabór wniosków
11.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” typ operacji „Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000”	listopad/grudzień 2020 r.**
WZMACNIANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI		
12.	Poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” typ operacji „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” – ASF	28 lutego - 28 marca 2020 r.
13.	Poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” typ operacji „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” – bez ASF	czerwiec 2020 r.**
14.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” typ operacji „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych” – nabór nieobejmujący rolników	27 lutego - 27 marca 2020 r.
15.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” typ operacji Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych	lipiec 2020 r.
16.	Poddziałanie „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” typ operacji „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych” – nabór dla rolników wykonujących lub podejmujących działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) oraz nabór tematyczny PKD w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej dotyczącej przetwarzania	wrzesień 2020 r.
TRANSFER WIEDZY I INNOWACJI		
17.	Poddziałanie „Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności”	luty 2020 r. listopad 2020 r.
18.	Poddziałanie „Wsparcie dla szkolenia doradców”	luty 2020 r. październik 2020 r.
19.	Poddziałanie „Wsparcie korzystania z usług doradczych”	luty 2020 r.
20.	Działanie „Współpraca”	13 stycznia - 12 marca 2020 r. październik/listopad 2020 r.

SYSTEMY JAKOŚCI PRODUKTÓW ROLNYCH I ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH		
21.	Poddziałanie „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” typ operacji „Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości”	wrzesień 2020 r.** kwiecień/maj 2021 r.** listopad 2021 r.**
22.	Poddziałanie: „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym”	29.11.2019 r. – 27.01.2020 r.
OCHRONA EKOSYSTEMÓW I EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI NATURALNYMI		
23.	Poddziałanie „Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” – premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa	15 marca – 15 maja 2020 r. 15 marca – 15 maja 2021 r.
24.	Działanie „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”	
25.	Działanie „Rolnictwo ekologiczne”	
26.	Działanie „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)”	
27.	Działanie „Dobrostan zwierząt”	
28.	Poddziałanie „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska”	maj/czerwiec 2020 r. ** październik/listopad 2020 r.** maj/czerwiec 2021 r. ** październik/listopad 2021 r.**
29.	Poddziałanie „Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” – wsparcie na zalesienie	1 czerwca – 31 lipca 2020 r. ** 1 czerwca – 31 lipca 2021 r. **

* Planowane terminy niektórych naborów wniosków mogą ulec zmianie w wyniku przebiegu procesu legislacyjnego projektów aktów prawnych.

** Ogłoszenie naboru uzależnione będzie od dostępności środków finansowych (z uwzględnieniem m.in. wykorzystania środków w ramach poprzedniego naboru).

*** Nabór/nabory wniosków o przyznanie pomocy w 2020 i 2021 r. będą uzależnione od treści przepisów przejściowych UE, w związku z tym, że w ramach tych instrumentów wsparcia podejmowane są wieloletnie zobowiązania finansowe, których finansowanie miałyby się odbywać ze środków okresu programowania 2021-2027.

**** W ramach naboru, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 czerwca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1235), preferowane będą operacje dotyczące produkcji paszy dla zwierząt gospodarskich realizowane przez podmioty wykorzystujące do tej produkcji surowce niebędące genetycznie zmodyfikowanymi organizmami do użytku paszowego (w rozumieniu art. 2 ust. 9 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 432)).

Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (adres, kontakt)

PZDR w Bartoszycach , ul. Kętrzyńska 45A, tel. 89 762 22 05, pzdr.bartoszyce@w-modr.pl
PZDR w Braniewie , ul. Kościuszki 118, tel. 55 243 28 46, pzdr.braniewo@w-modr.pl
PZDR w Działdowie , Lidzbark, ul. Jeleńska 6 lok. 13/2, tel. 23 696 19 75, pzdr.dzialdowo@w-modr.pl
PZDR w Elblągu , ul. Nowodworska 10B, tel. 55 235 32 36, pzdr.elblag@w-modr.pl
PZDR w Elk , ul. Zamkowa 8, tel. 87 621 69 67, pzdr.elk@w-modr.pl
PZDR w Giżycku , ul. Przemysłowa 2, tel. 87 428 51 99, pzdr.gizycko@w-modr.pl
PZDR w Gołdapi , ul. Wolności 20, tel. 87 615 19 57, pzdr.goldap@w-modr.pl
PZDR w Iławie , ul. Lubawska 3, tel. 89 649 37 73, pzdr.ilawa@w-modr.pl
PZDR w Kętrzynie , ul. Powstańców Warszawy 1, tel. 89 751 30 93, pzdr.ketrzyn@w-modr.pl
PZDR w Lidzbarku Warm. , ul. Krasickiego 1/48, tel. 89 767 23 10, pzdr.lidzbark@w-modr.pl
PZDR w Mrągowie , ul. Bohaterów Warszawy 7a/2, tel. 89 741 24 51, pzdr.mragowo@w-modr.pl
PZDR w Nowym M.Lub. , ul. Jagiellońska 24d, tel. 56 474 21 88, pzdr.nowe.miasto@w-modr.pl
PZDR w Nidzicy , ul. Słowackiego 17, tel. 89 625 26 50, pzdr.nidzica@w-modr.pl
PZDR w Olecku , Aleja Zwycięstwa 10, tel. 87 520 30 31, pzdr.olecko@w-modr.pl
PZDR w Olsztynie , Biskupiec, ul. Niepodległości 4A, tel. 89 715 22 59, pzdr.olsztyn@w-modr.pl
PZDR w Ostródzie , Grabin 17, tel. 89 646 24 24, pzdr.ostroda@w-modr.pl
PZDR w Pisz , ul. Wojska Polskiego 33, tel. 87 423 20 33, pzdr.pisz@w-modr.pl
PZDR w Szczytnie , ul. Kościuszki 1/6, tel. 89 624 30 59, pzdr.szczytno@w-modr.pl
PZDR w Węgorzewie , ul. Kraszewskiego 40, tel. 87 427 12 21, pzdr.wegorzewo@w-modr.pl

PRZEDSIĘBIORSTWO
FAIR PLAY 2011

